

Abstrakt

Cílem diplomové práce na téma Státní zástupce v přípravném řízení trestním je co možná nejuceleněji poskytnout rozbor postavení, oprávnění a činnosti státního zástupce v předsoudním stadiu trestního řízení a rozporuplné otázky s tím související. Z působnosti státního zástupce v rámci celého trestního řízení jsou stěžejní oblasti zjišťování všech trestných činů a stíhání osob, které je spáchaly, a vykonávání dozoru nad zachováním zákonnosti v přípravném řízení. Státní zástupce označovaný jako *dominus litis* neboli „pán přípravného řízení“ nese odpovědnost za výsledky přípravného řízení a je to právě on, kdo podává obžalobu k soudu nebo rozhoduje o ukončení trestního stíhání již v přípravném řízení.

Práce je rozdělena do pěti hlavních částí, které na sebe logicky navazují a jsou provázané. První část je věnována historii veřejné žaloby, jejíž dlouhý vývoj měl dozajista vliv na současnou podobu tohoto institutu.

V druhé části se čtenář relativně obsírně dozví o státním zastupitelství, a to od jeho sporného ústavního vymezení, transformace prokuratury na státní zastupitelství, aktuální soustavy, její správy a vnitřních vztahů včetně postavení vedoucích státních zástupců či Nejvyššího státního zastupitelství, až po diskutovanou otázku nezávislosti státního zastupitelství při komparaci s nezávislostí soudcovskou.

Třetí část je zaměřena na přípravné řízení, jeho pojem a funkce. Dále je rozebrána geneze tzv. velké novely trestního řádu spolu s problémem silného versus slabého pojetí přípravného řízení. Formy, fáze, základní zásady, stejně jako nástin role soudu a policejních orgánů jsou spolu s částí druhou důležitým podkladem pro část následující, kde témata vyúsťují v jedno, a to konkrétně v roli státního zástupce v přípravném řízení trestním.

Část čtvrtá je tedy jádrem diplomové práce a je členěna do pěti kapitol – Státní zástupce jako *dominus litis*, Oprávnění státního zástupce při výkonu dozoru, Činnost státního zástupce, Vyšetřování konané státním zástupcem a Dozor státního zástupce ve zkráceném přípravném řízení – mající za cíl analyzování a zhodnocení platné právní úpravy a definování jejích úskalí.

Poslední, pátá část, pojednává o chystané rekonstrukci trestního řádu a snaží se čtenáři předložit nejzásadnější změny v oblasti přípravného řízení, zaměřené konkrétně na roli státního zástupce a nejdůležitější otázky s tím související.